

Inserati se sprejemajo in velja tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska na Dunajski cesti št. 15 v Medija-tovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je Florijanske ulice št. 44.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Vlada in Slovenci.

Vedno se govori, da nam je sedajna vlada prijazna, vendar nič ne čutimo, da bi se glede ravnopravnosti našega jezika kaj na bolje obratelo. Kje je potem vzrok? Slovenec je krotka potrpežljiva duša ter upa, kakor pravimo, tudi zoper upanje. Toraj vis. vladi še zmirom zaupamo ter pričakujemo, da bi se enkrat tudi na naše potrebe ozrla. Kaj pa vlado zadržuje, da nas pusti toliko časa čakati. Če hočemo biti odkritosrčni, bomo mnogo zadržkov našli, n. pr. vedno odbijanje napadov in spletek nasprotne „ustavoverne“ stranke, gospodarske vprašanja, nove davkarske postavbe, zemljišna vcenitev, sprememba notranje uprave, pomoč kmetom in obrtnikom ter temu primerne zemljiške in obrtniške postavbe, itd. Vse to so jako važne stvari, ki ministrom dosti pregla-vice delajo, tako da se ne spomnijo na naše slovenske želje, ter jim za to tudi potrebnega časa pomanjkuje.

V kratkem se zopet snide državni zbor. Pretresoval bo, kakor se čuje, večinoma gospodarske predloge. Mi to popolno odobravamo, da skušata vlada in državni zbor povzdigniti ljudsko blagostanje, pomagati kmetu in obrtniku, odstraniti državni primanjkljaj. Prav tako; čem pred, tem boljše. Ker pa človek nima samo telesa, ampak tudi dušo, zato se tudi duševne zadeve od telesnih ne smejo ločiti. Ker je pa ves duševni razvitek in napredek slovenskega naroda odvisen od tega, da se mu da jezikovna ravnopravnost; zato je še vedno naša prva točka v narodnem programu, da moramo zahtevati slovenske male

in srednje šole, in pa slovensko uradovanje po pisarnah.

Da pa vis. vlada naših želja ne pozabi, in da bo vedela, da nam je na stvari mnogo ležeče, ker je ves napredek od pravične rešitve odvisen, zato je treba, pravičnih in ustavnih in postavnih sredstev se poslužiti — mirno sicer in brez rogovilstva vstavoverskega, kakor se poštenim katolikom in zvestim državljanom spodobi, vendar pa vstrajno in resno, kakor reč sama zahteva.

Kaj naj se pa vendar zgodi, da dobimo toliko zaželjene in toliko potrebne premembe v našem šolstvu in v naših vradnijah? Prav po keršanskem navodu hočemo „iskati, trkati in prositi“.

Prvo besedo imajo gotovo naši državni poslanci. Ker oni ne poznajo le naj boljše naših potreb, ampak vedo tudi za marsiktere okoljštine, katerih mi ne moremo vedeti, jim naukov ne bomo dajali, ampak pač prosili, naj pri vsaki priliki zahtevajo, da se znane „resolucije“ že vendar enkrat v pretres vzamejo ter splošijo. Naj bolje bi pa bilo, da bi nam pridobili celo dopolnilno postavbo k znanemu § 19, v kateri naj bi se na drobno za vsako deželo posebej določilo v katerem jeziku naj se podučuje in vraduje. § 19 sicer jasno pravi, da naj se vraduje v navadnih deželnihih jezikih. Kaj pa pomaga, če smejo vradniki ta splošni izraz presukati, dokler je § 19 samo za njih dan? Tako n. pr. so izraz „landesübliche Sprache“ na Kranjskem prekerstili v „landesübliche Gerichtssprache“, na Češkem so „landesüblich“ sprevergli v „bezirksüblich“. Toraj naj se v

dopolnilni postavi za vsako deželo posebej in če je tam dvojni jezik „landesüblich“, od okraja do okraja določi, v katerem jeziku naj se podučuje in vraduje. N. pr. za Kranjsko naj se reče: „Učni in vradni jezik je povsod slovenski, izvzemši Kočevski okraj“. Po Štajarskem in Koroškem naj se z imenom pové: V sledečih okrajih: . . . . . je učni in vradni jezik slovenski; v sledečih: . . . . . pa nemški. Tako bode vsak vedel, kaj ima storiti in kaj sme zahtevati. Pred bo prevare in pritoževanja težko kdaj konec, dokler se taka določna postavba ne izdá in ne okliče.

Na to naj delajo tudi slovenski časniki neumorno dokler dosežemo, kar nam po božjih in svetnih pravicah gré. Sicer marsikdo pravi: Kaj se svet, ali država zmeni, kaj „Slovenec“, „Soča“, „Edinost“ i. dr. pisarijo. Temu pa ni tako. Dobro vemo, da se rado in lahkotno prezira, kaj „slovenski lističi“, kakor nas zovejo, pravijo; pa brez vsega večina pa ni, tega se prepričati, smo že večkrat priliko imeli.

Enkrat je že časništvo dandanes moč, ki se končno ne dá prezirati; potem pa tudi „gutta cavat lapidem“ kaplja izvotli kamen ne s silo, ampak z vednim ponavljanjem. Da, hočemo tudi ponavljati iskaje in trkaje, dokler se nam odpre ter zaželjeno najdemo.

In zadnjič naj na to delajo tudi občine same. I kaj zamorejo te storiti? Mislimo, da veliko; tudi one naj trkajo in prosijo. Časi, kadar se je celó prositi prepovedovalo ter so se podpisali po beričih iz rok trgali, upamo, da so že vendar „bili“ ter jih ni več in naj bi jih tudi več ne bilo. Zatorej naj se deželani sami kaj gibljejo ter pošljejo prošnje na visoko

Flavija.

Prizori kerščanskega življenja iz četrtega stoletja.

A. Hurel. Pred. Vilinski.

IV.

A magno demissum nomen Julo.

(Dalje.)

Tudi Eusebij jo je hitro razumel. Med vsemi jo je najpreje zapazil, on ki je bil videti, da le za njo dela, misli, govori. Celo nehote so njegovi pogledi iskali njo in počivali na njej.

Krotka priprosta in čista, kakor je bila, mislila je mlada plemenitaška malo na to, da bi bila skrivala svojo občudovanje, kaj pravim, svojo nagujenost do Eusebija in ta je zamogel le z največjo silo zadržavati navdušenost do nje, s katero je za njo gorel. Sta li mislila kaj o svojih čutih, ki sta ju od dne do dne bližej vodili? Nikakor ne; udala sta se utisu, ki sta ga eden od drugega dobila, ne marajoča za besedivost sveta. Globoki navdušenosti in čistim občutljajem serca je lastno, da ne opazi ovir, ki prečijo topljenje dveh duš, ker take ovire gredo iz tesnosrčnosti, malkosti, pred-

sodkov ali pa iz domače in družbinske spridenosti.

Če bi se kdo čudil, da se taki občutki Eusebijeve duše hipoma polaste, bi zadosti bilo, ako se zve, da Eusebij je pri prvem pogledu blage deklice tisto prikazen najti menil, ki ga je ob enem tolažila in vznemirjala, namreč tisto milo podobo čistobe in sramljivosti, ktere obris se je bil utisnil njegovemu spominu in katere glasnost je menil čuti. Ko ga je Flavija pervikrat pozdravila, je mislil, da sliši besedi: bog te mi pošilja, da v tvojem sercu prebivam.

Toda nekaj mu je ostalo še nejasno. Ali ima biti čistost, katere podobo je tukaj videl, popolno požertovanje občutnosti ali samo omejenje in uredovanje? Z drugimi besedami, ali je pomenila devišstvo ali zakon? Pervo je bilo zanj še zmerom stvar bojazni in strahu, a tudi zadnje je polnilo mu dušo z marsikakimi pomiselnimi in dvoji. Ali je smel katerikrat misliti na to, da dobi roko take plemenitnice, kakoršna je bila Flavija, on, za katero je bil tujec, barbar? Ali se je mogel odločiti k drugačnej zvezi, spoznavši njo? Po takem ovinku moral si je najostreje razlagati prikazen, a ne

da bi spoznal dolžnost, odreči se, kljub težavam in nevarnostim, očarljivi ljubezni, o kateri se je zdelo, da jo nebo samo pospešuje, spominjaje ga na sanje in je posebovaje.

Ta komaj nastala in že tako močna zveza, žalibog ni ostala prikrita nekterim osebam, ki so iz raznih vzrokov menile, da jo morajo podirati.

Da ne govorim o ljubosumni zavisti, ki se je bila vzbudila pri nekotih tovaršicah vsled tiste ženske občutljivosti, ki se v srčnih razmerah malokdaj moti, bila je Flavija stražena po svoji materi, ki se po pravici ni mogla sprijazniti z nasledki take naklonjenosti, ktere ni mogla odobravati, pa si tudi ni upala jo očitno braniti. Razun tega je morala nositi breme, sicer ne očitno pokazane pa ravno vsled tega toliko huje nevolje njenega brata Flavijana in njene sestre Pauline, zaradi nagujenosti k kristjanski veri in evangelijskemu življenju; kajti ta nagujenost je silovito rasla vsled govorjenja Eusebijevega.

Po drugi poti je pa Eusebij tudi razumel, da mu pridobitev blage deklice v ravno tisti meri družčino otuji in odverne; in vendar, ali mu je bilo mogoče, da kaj spremeni ono

vlado, na c. kr. ministerstvo, na državni zbor, „bodi si prilično ali neprilično“. To naj storijo skupno ali posamesno. Skupna prošnja s tisočeri podpisi ima svojo moč, če se tudi sem ter tje v koš vrže. Tudi prošnje posameznih občin, okrajev, zlasti naj bi dobajale drugo za drugo, bi ne bile brez vspeha, naj bi tudi vspeh takoj očividni ne bil. Če tako storimo vsak svoje, vstrajno in mirno, nam nepostavnosti nikdo ne bo mogel očitati, brez sadu in vspeha pa delovanje poslednjič vendar ne bo.

Gibanje duhov v Nemčiji.

V Nemčiji opazujemo zdaj neko nenavadno vrenje in gibanje duhov. Glavni namen tega gibanja je, otresti se jarma judovskega mišljenja, in denarnega gospodstva, sploh židovskega popačenega javnega mnenja in ravnanja. Judje, brezverci in lahkoživci, ljudje kosmate vesti, vsi združeni pod imenom „liberalci“ ali „naprednjaki“ imajo na Nemškem javno mnenje v najemu ter nadvladujejo po svojih judovsko-liberalnih časniki, vso kupčijo in ves denar po svojih liberalnih postavah, ki so le njim ugodne, slednjič pa gospodujejo tudi čez nemško literaturo, ter v njej preslavljajo vse, kar je brezverskega, pogankega ali materialističnega, pa zamehujejo vse, kar je krščanskega. Nemcem so se zdaj začele oči odpirati, da se nemški narod pogrezuje pri teh razmerah v čedalje večjo revščino in sužnjost, in od tod izvira sedanje gibanje in vrenje v Nemčiji, obrnjeno proti judom in „naprednjakom“. Mi vidimo v tem gibanju zdravo jedro, in se ne moremo dosti načuditi, da pražka „Politika“ podpira bolj „naprednjaško“, nego konservativno stranko. Že v zadnjem listu smo na prvem mestu o tem govorili, in zopet vidimo v „Politiki“ od zadnjega pondeljka, da se ona poteguje za nemško naprednjaško stranko. Pa naj piše „Politik“ kakor hoče, mi hočemo navesti glas enega nemškega protijudovskega časnika, iz njega bodo naši bralci kmalo spoznali, na kateri strani je pravica. „Reichsbote“ namreč piše:

„Bolj ko so se pokazovali razjedajoči in uničujoči učini liberalne dobe; bolj ko je nemško delo praznovati začelo, ter stotisoče nemških delavcev ob delo in zaslužek prišlo, med

tem ko je svobodna kupčija dovažala tuje izdelke, s katerimi so se preskrbovali judovski trgovci; bolj ko je ljudstvo oboževalo, med tem ko so judovski trgovci hitro bogateli, toliko bolj je tudi nemški narod spoznavati začel, da tako ne sme naprej iti, ako hočejo še močen, omikan in velik narod ostati.

Nemški pisatelji in umetniki so morali pri judih v službo stopiti in njihovo pesem peti, če so hoteli živeti; nemški časniki so morali službovati judom, ker ti so delali javno mnenje. Nemški duh se je pa prebudil iz dolge dremote, in se hoče osvoboditi iz te duševne in tudi telesne odvisnosti, to je jedro današnjega gibanja v Nemčiji. Mi zahtevamo Nemčijo za Nemce, nemški trg za nemške izdelke, pri sodnih zadevah hočemo nemške sodnike, v šolah nemške učitelje (judje so se bili na Nemškem urinili že v vse sodnije in v šole kot učitelji in profesorji. Op. vredn.); mi hočemo, da nemški časniki pišejo v nemškem, krščanskem (ne pa v judovskem) duhu, nemško zemljo zahtevamo za nemškega kmeta. V vseh krogih družinskega življenja se zbuja nezadovoljnost in sveta jeza nad judovski časniki, ki se norčujejo iz vere, pravosti in oblastni, in povsod se sprevidi, da je treba več vere in več pravosti med ljudstvom, ako hoče ozdraveti in se znebiti teh neprenesljivih razmer. Nemci nočejo, da bi se nemški srednji vek še dalje zaničeval, kakor to judovski časniki iz sovraštva do krščanske vere delajo, ker tačas je vera še kaj veljala; s ponosom gledajo na ono dobo, ko je bil nemški meščan in kmet še premožen in krepak, nemška umetnost pa se je lepo razcvitala. Sedajno judovstvo preslavlja starodavne, poganke in pa tudi sedajne čase, pa noče videti, da devet desetink človeštva v revščini zdihuje; nasprotno pa ti časniki psujejo nemški srednji vek, ter ga imenujejo čas mračnajaštva in surovosti, in vendar je bil srednji vek velika vojska krščanske omike proti staropoganski surovosti“.

Tako piše nemšk protestantski list. Toraj že protestantom je začelo presedati novošegno, judovsko brezverstvo! Mi Nemcem želimo naj boljši uspeh, le naj bi ne pozabili postavnih mej in keršanskega duha, ki mora vse dejanje in nehanje kristijana vladati in prešiniti.

mišljenje, čutenje in zaupanje, od katerega je odvisno njegovo sedanje veselje in prihodnja sreča? Zatorej je vsak dan dalje korakal po poti s prijetnostimi potreseni, a ravno zato vsak dan bolj z nevarnostimi posejani. Pšenici, ktero je tamo sejal, primešala se je polagoma ljulika in le prekmali je imel videti, kako se ta ljulika nad nazori, ktere je oplodil s svojim potom in svojimi sragami, kakor britkosti polna žetev vzdiguje, ki v enem tremljeju vse njegove naj bolj opravičene upe ukončati preti.

V.

Quo ubi ventum est, fervebant omnia immanissimis voluptatibus.

Jele so se razširjati zvite hudobnosti, ki so bile tako napérjene, da so primerno morale priti Flaviji na znanje.

Govorilo se je o njeni nagujenosti do Eusebija in o častilakomnih namerah njegovih. Dokazavalo se ji je, da bi verjela one govore. Kaj ni pripadal kristjanstvu, ali se ni držal s srcem in duhom tiste ločine, ktera si je nalogo dala, tako so pravili, da prezira in oskrunja žlahnost stanu in rodu? Kaj se ni oklepal tistega evangelja naravne in družbinske enakosti, ki odpravlja in zatira vsako

plemstvo in njega vsako pravico? Kaj pa je v njegovih očeh globoko ukoreninjena dičnost plemenitaštva, s katero so se ponašale rimljanske družine, kakor predsodek, lahkovernost? Zato se mu zdi taka zveza čisto naravna, namreč z najimenitnejimi hišami, ne misli, da presega njegove zasluge, ampak da je njegovim zahtevam primerna. Kaj ni treba, da hči Paulov Emilijev in Scipionov take upe uniči in razdeva vedno prederzneje namere? Ali bode čakala, da se zvedo in ji sramoto prinese? Ali sme dopustiti, da bode predmet zasrambe in zasmeha pri nasprotujočih družinah? Kaj se bo odpovedala pravicam, s katerimi je bila rojena, ktere so čast njenih rodovincev in poroštvo lastne prihodnosti?

Takim prigovarjanjem in prosenjem je odgovarjala vselej nepremakljivo, da bode ravnala, ako bi bila prisiljena, kakor se spodobi njenemu stanu; za sedaj se pa le trudi, da se poduči, da spozna resnico, za ktero je pripravljena veliko žertovati, da je spodobno, celo potrebno, da tistim, ki so ji jo odkrivali, nekaj udanosti da, ktero je dolžna spoznani resnici darovati.

Lahko si je misliti, da taki odgovori ni-

Politični pregled.

V Ljubljani 7. avgusta.

Avstrijske dezele.

Mnogo se toži, kako slabo je za kmete razkosavanje zemljišč. Posebno hudo je to bojda v Galiciji. Odkar je prišla postava, da se smejo zemljišča deliti, bile so vse kmetije zdrobljene, nektore na dva, štiri celo na pet kosov, kolikor je bilo dedičev ali otrok. Ker je potem vsakemu posameznemu teh kočarjev manjkalo zemlje in živine, nastala je velika revščina po deželi.

Istih misli so tudi kmetje na Češkem, da namreč je razkosavanje zemljišč jako škodljivo, prava nesreča za kmetije. Te dni je sklical nemški poslanec Müller volilen shod v češki Lipl, ter so se pri tej priložnosti kmetje pritožili, da se dovoli razkosavanje zemljišč, tudi so rekli, naj bi se naredila postava, da bi smel župan namesto notarja pisma legalizirati.

Sicer se pa tudi vlada resno peča z gospodarskimi vprašanji, in čuje se, da bo prihodnjemu državnemu zboru predložila več postav, ki se tičejo te zadeve. Gotovo je, da bomo vsak predlog z veseljem pozdravili, od katerega si bomo obetali kak poboljšek za naš narod in sploh za delujoče stanove v Avstriji.

Med stvarmi, ki pridejo v državnem zboru v razgovor, bo tudi posvečevanje nedelj in praznikov. 173 delavcev v Aussigu na Češkem se je podpisalo na prošnjo, naj vendar državni zbor naredi postav, da ne bodo bogati podvzetniki ljudi delati silili, da bo delavec vsaj ob nedeljah človeku podoben in da se bo mogel v praznični obleki udeleževati službe Božje. Tudi ta postava je res že potrebna!

„Narodni listi“ v Pragi so malo zadovoljni z vladnim predlogom o preustroji notranje uprave. Vlada namreč namerava ustanoviti okrajne zastope namesto občin, in na čelo vsacega zastopa misli postaviti okrajnega glavarja. Federalisti bi bili s tem že zadovoljni, ko bi se okrajni glavar od ljudstva izvolil, kakor je bilo že enkrat predloženo. Dokler je pa glavar od vlade imenovan, tako dolgo je tudi uradnik, in celo samoupravo izročiti uradnikom v roke, to se res

kakor niso bili pripravi pomiriti strastno sebičnost rodovincev.

K sreči je imela Flavija na svoji materi varno podporo. To pa ne pomeni, da je bila polupoganska Emilija voljna udati se brez protivja okolnostim, ktere so Eusebijevo sovraženiki tako strastno odbijali; menila pa je, da je njih strah neopravičen, vsakako se ji je zdela nevarnost predoddaljena, da bi se mogla hipoma in korietno odverniti.

Zatorej je pustila in sicer ne brez zanimanja in brez skrivnega veselja, da je zgovorni branitelj kristjanskih misli in navad svoje podučevanje nadaljeval, kajti spoznal je blag sad pri družini, pri Flaviji in pri več njenih tovarišicah. Tudi te niso bile manj pretresavane po njegovem predavanju, omajane po čarobi, ki je presevala vso njegovo osebnost, ako tudi so hotele spodtikavati se nad sočutjem mlade plemenitaške do plebejskega učitelja.

Pri Flaviji je trebalo drugačih sredstev, ali veliko več drugih nastav.

Več let je bil Flavijan v gimnaziji shajal se s potomcem iz ene najimenitnejih rimskih družin Skavrov. Imenoval se je Pretekstat. Ta

pravi, vso občinsko svobodo in samoupravo uničiti. Toda, prezgodaj je še, jeziti se nad tem, saj še nič ni sklenjenega, in tako važna sprememba zamore iti le skozi državni zbor, ta pa v svoji sedajni večini gotovo ne bo do- stil, da bi se moč birokracije še razširila, samouprava ali avtonomija pa uničevala. Bomo videli, kaj porečejo deželni zbori, katerim je ta zadeva v pretres izročena.

Ker je neka sodnija na Češkem prošnjiku češko pisano vloga dvakrat nerešeno nazaj poslala, rekši da mora biti nemški pisana, je šla pritožba na višo sodnijo; ta pa je odločila, da sodnija ne dela postavno, ampak da je vlogo rešiti dolžna. Vendar enkrat golob z oljino vejco! Bog zna, kdaj do nas prifrči!

Na **Hrvaskem** si vladna (banova) stranka dobriča, da jej je večina pri bodočih volitvah zagotovljena. To pa le vsled tega, ker je toliko virilistov, to je nevoljenih po- slancev, ki stopijo v zbor le kot grajšaki. V Zagrebu kandidira ban Pejačević sam. Pravijo, da Mrazovič ne bo kandiral; to bi bila zguba za neodvisno narodno stranko.

Za volitev v **gorenji Avstriji** pri- poroča konservativna stranka župana Plassa, kmečko društvo (liberalci) pa župana Bau- huberja.

Mestni odbor v **Brnu**, njemu na čelu župan Winterholler, se še vedno brani, usta- noviti češko ljudsko šolo; in ker drugega iz- govora nima, pravi, da ne more dobiti za šolo pripravnih prostorov. Čehi v Brnu so vsled tega jako nevoljni, ter se hočejo pritožiti pri namestniku Korbu, če bo kaj pomagalo.

Vnanje države.

Derviš paša, turški general v **Albaniji** je v veliki stiski. Turška vlada mu namreč grozi in ukazuje, da mora uporne Albance na vsak način ukrotiti. On bi to rad storil, pa ima premalo moči in si ž njo nikamor ne upa. Albanci se mu posmehujejo.

Na **Laškem** se še vedno sklicujejo tabori, na katerih laški brezverci protestirajo zoper tisto postavbo, ki sv. očetu zagotavlja avobodno bivanje v mestu Rimu. Ti shodi so toliko sramotni za laški narod, ki kaj tacega trpi, kakor za laško vlado, ki take shode do- voljuje. Nedavno je nek časnik prinesel vest,

da se mislijo sv. Oče Leon preseliti na otok Malto, ki je pod angleško oblastjo. Čuditi bi se temu res ne bilo, če pomislimo, kako Lahi sv. očeta neprenehoma žalijo.

Saksonsko kraljestvo praznuje zdaj petdesetletnico, odkar je dobilo ustavo. Po francoski prekuciji l. 1830 se je namreč ta duh zanesel na Nemško, in na Saksonskem je kralj l. 1831 proglasil ustavo, ki je še dan- danes veljavna.

Za **Irsko** bo osnovala angleška vlada posebno sodnijo, ki bo določevala visokost na- jemščine od zemljišč. Ta sodnija se bo ime- nevala deželna komisija.

Iz **Rusije** dohajajo različne vesti gledé vlade velicega carstva. Pravijo, da bo Ignatij v popustil krmilo notranjega ministerstva, ter da je odmenjen za ministra zunanjih zadev. Ta novica je razburila celo Evropo, ker povsodi vedó, da je Ignatijev izboren diplomat, kar je zlasti pokazal kot poročnik v Carigradu. Ker je razupit kot velik panslavist, mislijo, da bo kot minister zunanjih zadev takoj pričel voj- sko za izvrševanje slovanske ideje. Čeravno tega ne bo storil, vendar bodo vsi prijatelji Rusije caru le čestitali, ako postavi tako ve- ščega moža na mesto zunajnega ministra, ker se sme upati, da bo Ignatijev pri vsaki priliki krepko branil slovanske koristi, pa tudi skrbel za moč in slavo Rusije. — Sploh se je Rusiji pod novim carom toliko na bolje obrnilo, da nimajo več Nemci in njih prijatelji, kakor Šu- valov in Adlerberg, ampak slavjanoljubni Rusi, prvo besedo; ruska vlada postaja bolj in bolj národna, zapadni življi se morajo umikati.

Iz severne **Amerike** se poroča, da so Indijanci napadli amerikkanskega generala Kara (Carra), ter mu pobili 64 mož. Ne vé se še, je li to splošna ustaja Indijancev, ali le na- pad posameznega roda.

Francija če dalje slabejšem časom nasproti gré. V Afriki rod za rodom vstaja ter se pridruži vojski zoper Francoze; med vojaki razsaja huda bolezen.

V Belleville je bil Revillon z veliko ve- čino zoper Gambettovega priporočenca izvoljen. K temu izidu je Gambetta sam naj bolj, če tudi nehoté pomagal. Po svojih privržencih je obrekovanje trosil, kakor bi se bil R. zoper npravnost hudo po nesramnosti pregrešil. Re-

villon se je pa opravičil ter vradno dokaza lažljivo obrekovanje Gambettovo. Se vé, vsa nevolja se je zdaj obrnila v Gambetto in nje- govo goljufno postopanje je ravno nasprotni včin imelo.

Dalje hoče Gambetta starašinstvo čedalje bolj v kot potisniti, če ga že ne bo mogel popolno odstraniti. Ravno tako ga v oči bóde in hoče odpraviti samostojne sodnike, kolikor jih je še. Saj pa tudi zaslužio, ker so toliki predrzni, da celó njegove pajdaše sem ter tje obsodijo. Pravico za združevanja ima dobiti vsaka, še toliko nespametna in škodljiva dru- hal, le katoličanom se mora vzeti. Popolno vničenje pogodbe s papežem (konkordata) in oropanje cerkve tudi namerava.

Gambetta se še do zdaj ni očistil hudega očitanja, kam je dejal 30 milijonov frankov dr- žavnega denarja, si pa toliko marljivejše pri- zadeva pozvedbovati, koliko oralov zemljišč imajo še samostani in koliko milijonov cerkve premoženja. Izvohal je 712 milijonov vrednosti. Očitno je, da Gambetta, kakor hitro pride do krmila, bode začel in vladal s preganjanjem katol. Cerkve ter sploh s „kulturno borbo“, ktere se je Prusija ravno naveličala.

To je tisti Gambetta, kterega je „Narod“ že večkrat hvalisal. Prosit.

Domače novice.

V Ljubljani, 8. septembra.

(Narodni dom.) V „Narodu“ govori pisa- telj L—s prav dobro za „narodni dom“, o kterem je bilo že večkrat govorjenje, da se bo zidal, pa je zopet zaspalo. Naša misel je taka, da bodo ljudje ravno tako malo v „na- rodni dom“ hodili, kakor zdaj v čitalnico ho- dijo, ako se bo kar sedajna čitalnica z vsem svojim strankarstvom tje preselila. Pisatelj ima čisto prav, ako reče, da na puh in ne- slo ga razdirata slovensko družbo v Ljubljani. Če grem v drugo, ktero si bodi krčmo, našel bom povsodi narodnjake, pa sem toliko na- boljsem, da me nihče ne zavida, da sem ena- kopraven, naj sem revež ali bogatin. V čitalnici pa se gleda na stan, na premoženje, na obleko in bolj reven človek tam v kotu sedi kakor na šivankah, ker vidi, da ga od vseh strani zavidajo. Vrhu tega hočejo nekteri mladi go- spodiči še nekak mladostovski strankarsk

mladeneč je bil videti eden izmed najdarovi- tejih. S Flavijanom je stal v modroslovju, umet- nostih in znanstvih na čelu tiste boljarske grupe študentov, ki se je rila okolstolic Evs- ginja, Fraseja, Ortémene. Taka edinost okusa, učenja in vspeha je vzročila med obema od- raselkoma slovečih biš naravno približanje, da celo skrivno naklonjenost do eden drugega. Med njunima družinama pa je obstajalo skoro stoletno spodlezovanje, pravo sovraštvo in čr- tenje delalo je toliko razgledovanja, da se je med rodovinama Flavijev in Skavrov vzdiga- valo kakor neprestopljiva stena. Vsaka prija- teljska zveza Flavjana s Pretekstatom bila bi rodila pri njunih sorodnikih pregovarjanje in bi bila v celem mestu strmenje in pohuj- šanje napravila; tako velika je bila noobčut- ljivost ali bolje zanimanje vsega mestjanstva nad tem razporom. Iz nasprotovanja dveh bo- gatih rodovin prihajale so stvari, ki so imele za ljudi mnogo mikavnosti in kar je bilo še boljše, donášalo jim je to mnogo dobička.

Modroslovna omikava pa je počasi tako uplivala na njunega duha, da sta spoznala ničevost, nepravilnost onega globoko ukore- njenega razdora, ki je prehajal kakor dedovina

od roda do roda. Stoisko modroslovje, kterega načel in ukov sta se držala, imelo ju je spra- viti. Stoistvo se je povsod kazalo tekmeča evangelja. Ako se tudi ni moglo vspeti, da bi bilo učilo pravo, odkritosrčno odpuščanje, je vendar tirjalo, da se imajo razžaljenja prezi- zati; kajti menilo je, da poseda moč, ki duše jekleni in dela iz njih jasna, vsakega strastnega vskipa nezmožna bitja. Kristusovemu nra- vno postavitilo je krepko nasproti Epiktetov; ponosno je bilo na Catona starjega, kakor kristjani na sv. Pavla. Tako stoistvo jima je bilo neprenehoma z veliko izurjenostjo od nju- nih učiteljev zatrjevano, po kterem jima je sovraštvo počasi oslabelo, da je nastalo neko primirje, kteremu je slednjič sledila sprava.

Vrh tega je storil Pretekstat prve korake. Toľko bolj so ganili Flavijana, ki se je za tako ravnanje manj pripravnega čutil. Ako tudi se je vedel včasih nekoliko lahkoživno, ne ma- raje vselej za čednost, je vendar spoznal in cenil njeno velikost in ko je prišel njegov zo- pernik k njemu prosto, blagega srca, poštenega oka, jasnega čela, smeľljajočih ust, pripravi- ljen mu dati odkritosrčen poljubljij miru, se je precej podrla zmrza in oholost. Priče so

iznenadane vskliknile pri tej veličastni zmagi stoiskega modroslovja, ktera se je prevzetno ponižnosti kristjanov očitala.

Odkritosrčno je bil ginjen Flavijan, pa vendar ni mogel tega očitanja pozabiti. Po- znamo že njegovo sovraštvo do tega, kar je zasramovaje in zaničevaje imeneval judovstvo. Menil je, da junsško požrtovanje, ktero [sta v njunih ponudbah pokazale dve rodovini, kte- rih imeni nimata drugih mej kot državnih, bo dobilo občuten udarec, ker se je zgodilo pod edino samim uplivom tistega verstva, ktero se je mislilo, da že pojema. Zatorej je bil po- sebno ta vzrok, ki ga je svoji rodovini na- vajal kot nagib svojega delovanja. Ostrmljena Emilija se ni mogla obotavljati, da ne bi pri- poznala od Flavijana dane besede in storjenega koraka.

Pridružila se je še druga okolnost. Fla- vijan se je nosil najraje s to mislijo in s tem upanjem, da z enim mahljem uniči kristjan- sko mišljenje Flavije in podere resnične ali zmišljene namere Evsebijeve.

(Dalje prih.)

ostracizem upeljati; kdor ni „liberalen“, jim ni povšeči, kar so pokazali s sožiganjem „Slovenca.“ Take „grižnje“ se bolj zmerni možaki nečejo vdeležiti, zato jo zavijejo raje v kako drugo gostilno, kjer se celo judu z veseljem postreže, če plača. Pisatelj L—s dobro uči, ko pravi, da je treba odstraniti ves napuh in vsako strankarstvo, prej ko se misli na zidanje „narodnega doma“ in mi to popolnem potrjujemo, ter smo prepričani, da se bodo ljudje tudi „narodnega doma“ izogibali, če bodo razmere take ostale, kakoršne so v čitalnici. Dostaviti moramo pa precej, da teh razmer ni zakrivilo se da jno vredništvo „Naroda“, mržnja datira od prejšnjih časov, sedaj pa „Narod“ tako lepo vzajemno in občenarodno piše, da zasluži vse priznanje, to pokaže že s tem, da je priobčil omenjeni L—sov članek, ki ravno ta napuh in to strankarstvo graja. Kako lepo bi pač bilo, ko bi bili Slovenci še kedaj tako složni in edini, kakor o pričetku našega gibanja! Brez take sloge tudi nič dosegli ne bomo.

(V zadnjem škofjskem listu) priporočajo mil. knezoškof znani milosrčnosti prebivalcev nesrečne farane Boh. Bistrice. Nesreča je res neizrekljiva in nujna pomoč potrebna. Če kdo blagovoli kak dar poslati, ga bode „Slovenec“ rad sprejel, ter ondašnjemu gosp. župn. poslal.

(V ženski kaznilnici v Begunjah) je za domačega duhovnika postavljen g. Jan. Bizjan, do zdaj duh. pomočnik v Loki.

(V bogoslovsko semenišče) je 8 gospodov sprejetih; v Alojznico pa v tretji razred 9, v četrti, peti sedmi pa po enem dijakov sprejetih.

(Umrli) je 16. avgusta v Idriji vpokojeni župn. Tržaške škofije g. Leop. Čuk.

(Vojaške vaje) se vrše na Gorenjskem. Najprej so se vrteli okoli Radolice, zdaj so se pomaknili bolj proti Kranju, kamor se je preselilo tudi poveljništvo. Končane bodo vaje dne 13. t. m. Po vajah se bo premestil sedaj v Ljubljani bivajoči bataljon od polka št. 26 v Maribor, mariborski bataljon pride v Kamnik, kamniški pa v Ljubljano.

(Občinska volitev.) V občini Srednjivasi kočevskega okraja je bil izvoljen za župana Jožef Perz iz slovenske vasi, za svetovalca pa Matija Perz in Jur Rankelj.

(O močvirji.) Pravijo, da bo inženir Podhagski s svojim merjenjem močvirja do jeseni gotov in da bo končni načrt izdelal po zimi. Ljudje pa nečejo nič verjeti, da bi se resno mislilo na izsušenje, ker se jezovi v Udmatu še zmirom ne odpravijo, ampak jih nekteri gospodje še zagovarjajo, in celo taki, ki so udje močvirskega odbora!

Razne reči.

Češka požrtovalnost. Čehi so nabrali za novo gledišče že 870.000 gl. Take požrtovalnosti do zdaj še ni bilo kmalo kje, in še Nemce občudujejo narod češki, ter spodbujajo Nemce, naj enake svote zbirajo za tisti „schulverein“. Pa ne gre!

— Godard v zraku. Znani Godard se je že v petič spustil v zrak. Zadnjič na Dunaji v gostilni „neue Welt“. Ž njim vred sta stopila na barčico pod balonom tudi državni poslanec knez Alojzij Liechtenstein in uradnik Lidder. Iz Moravskega nekod se zdaj poroča, da je balon srečno na zemljo nazaj priplaval, in da se nobenemu teh treh udeležencev ni nič žalega pripetilo.

— Star borilec. Na otoku Kreti je umrl Konstantin Artos, 118 let star. Ta mo-

žak je živel pod desetimi sultani in se je boril za svobodo zoper Turke neprestano pod šestimi sultani. Večkrat je bil v prognanstvo odpeljan, pa je vselej srečno ušel. Bil je premožen, pa vojska je bilo njegovo življenje.

— V Moskvi je neka pemaka harfenistovka sama sebe usmrtila, ker je preslabo živela, nje gospodar ali podvzetnik je namreč ves denar, kar ga je prislužila, za se obdržal. „W. Allg. Zeitg.“ se zavolj tega nad Čehi jezi, češ, da so tako brezsrčni ljudje. Isti list pa menda še ne vé, da so harfenistovke večidel nemške Pemke, ravno iz okraja, kjer je mladi Piener, lastnik „W. Allg. Zeitg.“, za poslanca izvoljen, potem pa še iz okrajev, ki jih zastopata dr. Kuh in pa Reschauer, vrednik „Deutsche Zeitg.“ Prav dobro pravi „Tribüne“: „Če ti gospodje nečejo, da bi nemške harfenistovke iz njih volilnih okrajev v daljno Rusijo hodile kruha služiti, naj jih pa toliko podpirajo, da jim tega treba ne bo, ali pa naj jih podpirajo s tistim denarjem, ki se čisto po nepotrebnem nabira za nemški „Schulverein“. Bravo!

Listnica vredništva.

Dopisniku z L. v šolstvu. Prosimo za ime, ker brezimnih dopisov nikakor ne moremo objavljati. G. F. H. v II. Bomo porabili? kolikor bode se dalo in smelo. Kakoršnje je, ni nikakor mogoče. Vam je li prav tako?

Č. g. J. K. v S. Res je, kar pišete o N., a kaj hočemo? Če besedo spregovorimo, je ogenj v strehi, kriv pa je vsega le S. Nekteri človek ima na vsih udih kurja očesa!

Telegrafične denarne cene 7. septembra.

Papirna renta 76.65 — Srebrna renta 77.45 — Zlata renta 93.80 — 1860letno državno posojilo 133 — Bankine akcije 833 — Kreditne akcije 362. — — London 117. — — — Cen. kr. cekini 5.95. — 20-frankov 9.36.

K začetku šol priporočamo našo zalogo šolskih knjig iz c. k. zaloge.

Nadalje, za vsako sobano pripravno, podobno našega presv. cesarja

Franz Josipa

ter naše presvite cesarice

Elizabete.

Velikost: 68 × 55 cm. brez okvirja. Cena po 2 gl. 25 kr.

Bilder Bibel. Vierzig Darstellungen der wichtigsten Begebenheiten des alten und neuen Testaments. Štirideset barvanih podob

v kamnotisu, v poprečni obliki z naslovom, kazalom in prilogo. — Kurze biblische Geschichte von Dr. J. Schuster, velja vse skup 8 gl. 88 kr.

Isto na trdem papirju za obasiti z mapo v pol usnji 17 gl. 28 kr.

Tú priporočena „Bilder-Bibel“, je povsod kot najboljši pripomoček k veronsuku priznana. Več škofij in nadškofij jo živo priporočuje, oziroma kar se tiče izpeljave in nizke cene, ima veliko prednost pred drugimi enakimi izdelki.

Evo priporočilo dunajskega ordinarijata: „Die Bilder-Bibel enthaltend vierzig Darstellungen der wichtigsten Begebenheiten des alten und neuen Testaments (Herder'sche Verlagsbuchhandlung zu Freiburg im Breisgau) wird als ein sehr zweckentsprechendes und billiges Lehr- und Anschauungsmittel für den katechetischen Unterricht an den Volks- und Bürgerschulen für den Bereich der Wiener Erzdiözese hiemit aprobirt. (Z. 1734.) Sede vacante. Ed. Angerer, m. p. Cap.-Vicar.

Prečast. duhovščino opozorujemo na našo veliko zalogo raznovrstnih podob za biro, šolo in druge prilike po razni ceni.

1000 podob od 2 gl. 50 kr. naprej.

Katoliška bukvarna.

Dober kup ure.

Jaz pošiljam ure proti poštnemu povzetju, in če komu ura ni všeč, dam mu denar nazaj, toraj kupovalec ni v nobeni nevarnosti.

1 cilindur-ura iz srebrnega nikla z verižico, prej 12 gl., zdaj 5 gl. 25 kr.

1 anker-ura iz srebernega nikla z verižico, prej 10 gl., zdaj 7 gl. 25 kr.

1 srebrna patent. anker-ura poprej 25 gl. zdaj 11 gl. 25 kr.

1 srebrna remontoir Washington-ura z verižico, prej 30 gl., zdaj 15 gl.

Zlate urice za gospe, prej 40 gl., zdaj 20 gl. (7)

Zlate remontoir-ure, prej 100 gl., zdaj 40 gl.

Na pet let dobri stojimo.

A. Fraiss,

Rothenthurmstrasse Nr. 9.

Gegenüber dem erzbischöflichen Palais, Wien.

Važno za vsako hišo!

Cela mizna oprava iz britanskega srebra za le 8 gl.

Elegantno delo, ne zarjavi, in se vedno tako ohrani, v podobi in barvi pravega srebra, in je najboljša stvarina za mizno opravo, razun srebra. Za 8 gl. se dobi cela mizna oprava iz najboljšega britanskega srebra. Dobri stojimo, da ostane oprava vedno bela.

6 nožev iz britanskega srebra z angleško jekleno ostrino,

6 vilic iz britanskega srebra, fina in težka roba,

6 žlic iz britanskega srebra,

12 žličic za kavo, iz britanskega srebra,

1 mlečni zajemnik iz britanskega srebra,

1 zajemalnik za juho iz britanskega srebra, težko, dobro blago,

2 lepa svečnika,

3 jajčne posodice,

6 tac, lepo izdelane,

1 posoda za poper ali sladkor,

1 presejalnik za čaj,

6 tačic za nože in vilice

51 kosov.

Naroči se proti poštnemu povzetju, ali pa da se denar naprej pošlje.

Zaloga britanskega srebra

C. Langer,

Wien, II. obere Donaustrasse 77.

Opomba. Komur bi oprava ne ugajala, pošlje naj jo v 10 dneh nazaj in bo dobil svoj denar nazaj razun poštnih stroškov.

Važno za vsako hišo!

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani

Izdajatelj in odgovorni urednik Filip Haderlap.